

הרואה כתם פרק שמיני נדה

נח.

עין משפט
נר מצוה

א א מיי פייט מהל אסורי
צילה הלין (סגנ לאון
קול) טושיע יוד יוד י קל
סעי' י:
ב ב מיי פייט מהל אסורי
צילה הלין סגנ לאון
קול טושיע יוד יוד י קל סעי'
יא א וספי' י:
יא ג ד ה מיי שם הלין
טושיע שם ספי' יא:
יב ו מיי שם הלין טושיע
שם ספי' ט:
יג ז טושיע שם ספי' לב:
יד ח טושיע שם הלין לא טושיע
שם ספי' מה:
טו ז טושיע שם הלין לא טושיע
טושיע שם ספי' מ:

מדרבנן. דלמא ארגשה ולא אדעתה: רב אשי אמר. טעמא דשמואל דלמא לעיל [ו:] דדקה קרקע עולם כו' לאו משום הרגשה אלא כרבי נחמיה ק"ל דלמא לא הויכירו חכמים גזרת כחם אלא על דבר המקבל טומאה הלכך כל הגן דשמואל לא אפיי בהרגשה כלל: אלא רב ירמיה מרפסי. קצבנה למיזבתא דלעיל ושני מודה שמואל כו' ומדקבלה למיזבתא מכלל דטעמא דשמואל משום הרגשה ואי משום הרגשה מאי איריא קרקע אפילו גלימא נמי דדקה בטלית וישנה עליה ואחר כך מנא לה דם טהורה שלא הרגשה: צלושה. אש מנא לה דם כנגד תרופה יכולה לתלות זמנה של צלושה שפעמים שמטה את צלושה לפניה ונופל דם המכה על תחתית חלוקה: על כפפה שאינה יכולה לתלות. שאין דם בה מכתפה ונופל בפניה אין תולה: ואין אומרים צידה נעלו. מנכה שצכתה והיהאחז לפניה: עבד דמארמי. תתא אוחז מקום ודם נוטף עליו: על קשרי אצבעותיה. היינו גב היד. והא גב היד אפילו בשעת דליקה לא נגעה מ"ט טמאה: לאו משום דאמרין גב דקא בידך ידא ונגעה. יד שדדקה על גב צדירתה: עד היכא. קרוי פנים מעושי השוק ולא אמרינן דלדין נינו: עד מקום חבק. ספק וכמדומה לי שהוא קפץ היך והשוק שקורין ירי"ט וקאמר עד מקום שהוא מתחיל קרוי פנים וחבק היא מתימת הגידין שחזקין היך והשוק יחד סמוך לאותו קפץ כמו (שם דף סד.) את הקילקי ואת החבק: כשיה לרעה צעגול כלמדי: משו. מי מספקין דם הנדה או לאו: כרעוה לאורך היך דהיינו אורחיה כשנופל ושמת נעשה כרעוה: צמשיטא. עם המכסת דשמשון (שפוסט עו) מתרגמינן עם משמיתא. שהיתה מסכת טווי לאריג ומנא דם על השתי: טיוול ופסי. כדך שעתה עד כעשוי שהלכה ושנה אי מתרמי שטווי המוסך שקורין אורדי"ר צא זין רגליה כנגד אותו מקום טמאה: והפניא אין שוין צטורות. גני מתעטף בטליתו וטהרות וטמאות נלדו צפ"ק (לעיל דף ה:) ספק נגע ספק לא נגע טהור ואם אי אפשר אלא"כ נגע טמא רבן שמתנו צן גמליאל אומר אע"פ דלא אפשר לא מטמינן ליה אלא אומרים לו שנה ואי לא נגע מטהרינן ליה אמרו לו אין שוין צטורות דאף על גב דהשתא לא מיתרמי דלמא מעיקרא לא היה הכי: די אמרינן אין שוין קולא. כגון שהיה דא"כ לו אלא"כ נגע ואכן ינקו וימלא ליה שנה להקל אצל הכא חומרא הוא דמסתמא טהורה דהא לא על צטורה ולא על חלוקה אשתכח והאי דלמא תחיל ותימי ואי מתרמי מטמינן לה חומרא היא: דבר זה. הימה פושטתו ומתכסה בו צלילה כו': חלוקה של קצרה. צרשומה ועוד יש לומר דהתם קאמר שאם יראה להוציא יציא ראייה אצל הכא לא תתמיצ האחרונה לכבוסו: מאי

ברבי נחמיה דאמר כל דבר שאינו מקבל טומאה כו'. טעמא דרבי נחמיה כיון דדבר שהתם בו טהור גם על האשה לא גזרו טומאה והיה ו משמיתא דבסמוך נהי דלא מקבלה טומאה מ"מ מקבל טומאה כנגעים: א מודה שמואל שהיא בטמאה מדרבנן. פי' הקונטרס דתלינן דלמא ארגשה ולא אדעתה ואין נראה דאפילו ממוחק לה שלא הרגשה טמאה הואיל וראתה דם נדות ורבי אשי נמי מודה אדלשמאל היכה דלא הרגשה טהורה מן התורה וטמאה מדרבנן אלא אחי לפרושי דכי נמלא אקרקה לטהורה אפילו מדרבנן: ופי' מחוקינן שומאה במקום אפקום. וקשה דמאי פריך דודאי להקל לא מחזיקין אצל להחמיר כי הכא מחמירין דהכי אמר לקמן אין שוין צטורות להקל אצל לחומרא שוין יש לומר כיון דכתיב דרבנן אי איתא דתלינן להחמיר להקל נמי היה לנו לתלות דבר שגלי קאת אצל לעינן ממקום למקום שראין רגילות כל כך אמרינן לקמן בסמוך דאפילו צתמים שוין לחומרא ולא להקל כימה דליפרוך ממתמינן שלא כנגד התרופה טהורה ולא אמרינן שמה ברק בחז דא ונגעה בבשרה שלא כנגד בית התרופה. וי"ל דאם איתא דבדיקה בידה ומנא טמא היתה וזורה שאין דין אשה לטבוח כשהיא בדיקה ומנא עצמה בטמאה. והא דפרך בסמוך גבי דם טמא דאימר בדיקה בחז דא ונגעה באיך ידא מכ"ש פריך דבעלמא את לן למימר הכי וכל מתמינן הוה עדי מקום חבק מקום מתימת הגידים שחזקין היך והשוק ונגד אותו חבק לטבוח עד פרסת גבלי ולמנלה עד אותו מקום קרוי פנים ומקום חבק היינו רוחב הגידים מביעי ליה אי כלפנים אי כלחוץ. ובערוך פי' ששמעלין את חשק באנפלאות שיש להם לולאות ומקום חיבוך הולולאות קרוי ליה חבק. עוד פי' כשכופפת שוקה על יריכה מה שמכוסה על הבשר על ידי כפיפת השוק על היך הוי מקום חבק על שם שמחבקינן זה את זה: בשורה היינו טיפין עשויין כשורה דאי בלא טיפין היינו כרצועה דקאמר בסמוך. וטיפין טיפין היינו עשויין כשורה דאי לאו הכי למה יש להסתפק בטיפין ורבינו שמואל פירש כשורה היינו כרצועה דקאמר בסמוך. וטיפין טיפין היינו עשויין כשורה או כשיר והא דאמרין בשיליה פירקין טיפין טיפין אין מצטרפין היינו כי נמצאו על הבגד שיש לספק כל טיפה ברם דלמא לקמן טיפין טיפין אין מצטרפין היינו על הצד והכא מייירי על צטורה דיש יותר לתלות דם מאכלת על הצד מעל צטורה:

א [לקמן נ"ג:] ט [לעיל ה:] א שין קילי ד' גי מהר"ם יש חלוקה בין גי והוא ענין בפני עצמו, ושי' הטיב טווא (ב) צמתי' דף עו: וע"ע חו"ס חולין נא. ד"ה המולא].

הגהות הב"ח

(א) גב' מכה צלושה מקום שחול: (ב) שם טמא איך דקה חלוקה. י"ב ס"א עצמה וחלוקה: (ג) תוב' ד"ה כ"י נחמיה וכו' והיא משמיתא. י"ב ע"י צלושה כפי האשה: (ד) ד"ה ומי וכו' הוה מ"ל לפרך והא דאמר בפ"ק דלא מחזיקין טומאה ממקום למקום כו' יש חלוקה בין:

הגהות מהר"ב

רנשבורג. (א) תורה מודה וכו' רבי אשי נמי מודה. י"ב ע"י שו"ת מהר"א כ"י או כר"ס דכ"י דלא שפיע ע"ה וכו' ק"ל דף מה ע"ה ד"ה וטעם אלה בניי כתיב יע"ש עוד פי' קפץ ס"ק ב':

לעני רש"י

ירי"ט [יר"ט]. אחריו הברך. אורדי"ר. להשתות (לפרוך את חוטי השתי לקראת האריגה).

מוסף רש"י

אינו מקבל כתמים. לומר לא גזרו על כתמים (קמון ע"ו). אין שוין בטהרות. שמה כעשוי נע וקודם לכן לא נע, או חלוקה (ש"ע ה.).

תוס' הרא"ש

פריך מינה תחילה: על כתיבה איה תולה. וא"ת דילמא לקולא דוקא אבל לחומרא כמו על גודלה מחזיקין טומאה ממקום למקום. וי"ל כיון דכל עיקר כתמים הם מדרבנן ומקילינן בהו כדתנן בפירקין אי מחזיקין דם ממקום למקום לחומרא ד"ה לקולא. והימה ליפרוך ממתמינן שלא כנגד בית התרופה טהורה ולא אמרינן שמה ברק בחז דא ונגעה בבשרה שלא כנגד בית התרופה. וי"ל דאם איתא דבדיקה בידה ומנא טמא היתה וזורה שאין דין אשה לטבוח כשהיא בדיקה ומנא עצמה בטמאה. והא דפרך בסמוך גבי דם טמא דאימר בדיקה בחז דא ונגעה באיך ידא מכ"ש פריך דבעלמא את לן למימר הכי וכל מתמינן הוה עדי מקום חבק מקום מתימת הגידים שחזקין היך והשוק ונגד אותו חבק לטבוח עד פרסת גבלי ולמנלה עד אותו מקום קרוי פנים ומקום חבק היינו רוחב הגידים מביעי ליה אי כלפנים אי כלחוץ. ובערוך פי' ששמעלין את חשק באנפלאות שיש להם לולאות ומקום חיבוך הולולאות קרוי ליה חבק. עוד פי' כשכופפת שוקה על יריכה מה שמכוסה על הבשר על ידי כפיפת השוק על היך הוי מקום חבק על שם שמחבקינן זה את זה: בשורה היינו טיפין עשויין כשורה דאי בלא טיפין היינו כרצועה דקאמר בסמוך. וטיפין טיפין היינו עשויין כשורה או כשיר והא דאמרין בשיליה פירקין טיפין טיפין אין מצטרפין היינו כי נמצאו על הבגד שיש לספק כל טיפה ברם דלמא לקמן טיפין טיפין אין מצטרפין היינו על הצד והכא מייירי על צטורה דיש יותר לתלות דם מאכלת על הצד מעל צטורה:

מדרבנן רב אשי אמר שמואל הוא דאמר כו' נחמיה דתנן ב'ר' נחמיה אומר י"ב דבר שאינו מקבל טומאה אינו מקבל כתמים בשלמא לרב אשי היינו דקאמר קרקע אלא לרבי ירמיה מאי איריא קרקע אפילו גלימא נמי לא מביעיא קאמר לא מביעיא גלימא דלא מברך שפיר ואיכא למימר מעלמא אתא אלא אפילו קרקע דמברך שפיר דאיכא למימר מגופה אחיא טהור: על עקבה ועל ראש גודלה טמאה וכו': בשלמא עקבה עביד דנגע באותו מקום אלא ראש גודלה מאי טעמא וכו' תימא זימנין דנגע בעקבה וכו' מחזיקין טומאה ממקום למקום והתניא יהיתה לה מכה בצוארה (ב) שתוכל לתלות תולה על כתפה שאינה יכולה לתלות אינה תולה ואין אומרים שמה בידה נטלתו והביאתו לשם אלא ישאני ראש גודלה דבהדי דפסעה עביד דמתרמי ולא מחזיקין טומאה ממקום למקום והתניא נמצאת על קשרי אצבעותיה טמאה מפני שידים עסקניות הן מאי טעמא לא משום דאמרין בדקה בחז דא ונגעה באיך ידא לא ישאני ידה דכולה עבידא דנגעה: על שוקה ועל פרסותיה מבפנים וכו': מבפנים עד היכא אמרי דבי רבי ינאי עד מקום חבק איבעיא להו מקום חבק כלפנים או כלחוץ ת"ש דתני רב קטינא יעד מקום חבק וחבק עצמו כלפנים רב חיאי בריה דרב אויב מתני לה בהדיא אמרי דבי רבי ינאי עד מקום חבק וחבק עצמו כלפנים בעי רבי ירמיה כשיר מהו כשורה מהו טיפין טיפין מהו לרוחב ירכה מהו ו"ש על בשרה ספק טמא ספק טהור טמא על בשרה מאי לאו כי האי גוונא לא דלמא דעביד כרצועה הדיא איתתא דאשתכח לה דמא במשתייתא אתאי לקמיה דרבי ינאי אמר לה יתיוול ותיתי והתניא א' אין שוין בטהרות כי אמרינן אין שוין לקולא אבל לחומרא שוין: היתה פושטתו וכו': תניא אר"א בר' יוסי דבר זה הוריתי בעיר רומי לאיסור וכשבאתי אצל חכמים שבדרום אמרו לי יפה הוריתה ת"ר הארובה שלבשה חלוקה של קצרה וקצרה שלבשה חלוקה של ארובה אם מגיע כנגד בית התרופה של ארובה שתיהן בטמאות ואם לאו ארובה טהורה וקצרה טמאה תניא איך בדקה חלוקה (ב) והשאילתו לחבירתה היא טהורה וחבירתה תולה בה אמר רב ששת ולענין דינא תנן א"ב אל לענין טומאה היא טהורה וחבירתה טמאה מאי

רבי נחמיה דאמר כל דבר שאינו מקבל טומאה כו'. טעמא דרבי נחמיה כיון דדבר שהתם בו טהור גם על האשה לא גזרו טומאה והיה ו משמיתא דבסמוך נהי דלא מקבלה טומאה מ"מ מקבל טומאה כנגעים: א מודה שמואל שהיא בטמאה מדרבנן. פי' הקונטרס דתלינן דלמא ארגשה ולא אדעתה ואין נראה דאפילו ממוחק לה שלא הרגשה טמאה הואיל וראתה דם נדות ורבי אשי נמי מודה אדלשמאל היכה דלא הרגשה טהורה מן התורה וטמאה מדרבנן אלא אחי לפרושי דכי נמלא אקרקה לטהורה אפילו מדרבנן: ופי' מחוקינן שומאה במקום אפקום. וקשה דמאי פריך דודאי להקל לא מחזיקין אצל להחמיר כי הכא מחמירין דהכי אמר לקמן אין שוין צטורות להקל אצל לחומרא שוין יש לומר כיון דכתיב דרבנן אי איתא דתלינן להחמיר להקל נמי היה לנו לתלות דבר שגלי קאת אצל לעינן ממקום למקום שראין רגילות כל כך אמרינן לקמן בסמוך דאפילו צתמים שוין לחומרא ולא להקל כימה דליפרוך ממתמינן שלא כנגד התרופה טהורה ולא אמרינן שמה ברק בחז דא ונגעה בבשרה שלא כנגד בית התרופה. וי"ל דאם איתא דבדיקה בידה ומנא טמא היתה וזורה שאין דין אשה לטבוח כשהיא בדיקה ומנא עצמה בטמאה. והא דפרך בסמוך גבי דם טמא דאימר בדיקה בחז דא ונגעה באיך ידא מכ"ש פריך דבעלמא את לן למימר הכי וכל מתמינן הוה עדי מקום חבק מקום מתימת הגידים שחזקין היך והשוק ונגד אותו חבק לטבוח עד פרסת גבלי ולמנלה עד אותו מקום קרוי פנים ומקום חבק היינו רוחב הגידים מביעי ליה אי כלפנים אי כלחוץ. ובערוך פי' ששמעלין את חשק באנפלאות שיש להם לולאות ומקום חיבוך הולולאות קרוי ליה חבק. עוד פי' כשכופפת שוקה על יריכה מה שמכוסה על הבשר על ידי כפיפת השוק על היך הוי מקום חבק על שם שמחבקינן זה את זה: בשורה היינו טיפין עשויין כשורה דאי בלא טיפין היינו כרצועה דקאמר בסמוך. וטיפין טיפין היינו עשויין כשורה או כשיר והא דאמרין בשיליה פירקין טיפין טיפין אין מצטרפין היינו כי נמצאו על הבגד שיש לספק כל טיפה ברם דלמא לקמן טיפין טיפין אין מצטרפין היינו על הצד והכא מייירי על צטורה דיש יותר לתלות דם מאכלת על הצד מעל צטורה:

הרואה כתם פרק שמיני נדה
מדרבנן. דלמא ארגשה ולא אדעתה: רב אשי אמר. טעמא דשמואל דלמא לעיל [ו:] דדקה קרקע עולם כו' לאו משום הרגשה אלא כרבי נחמיה ק"ל דלמא לא הויכירו חכמים גזרת כחם אלא על דבר המקבל טומאה הלכך כל הגן דשמואל לא אפיי בהרגשה כלל: אלא רב ירמיה מרפסי. קצבנה למיזבתא דלעיל ושני מודה שמואל כו' ומדקבלה למיזבתא מכלל דטעמא דשמואל משום הרגשה ואי משום הרגשה מאי איריא קרקע אפילו גלימא נמי דדקה בטלית וישנה עליה ואחר כך מנא לה דם טהורה שלא הרגשה: צלושה. אש מנא לה דם כנגד תרופה יכולה לתלות זמנה של צלושה שפעמים שמטה את צלושה לפניה ונופל דם המכה על תחתית חלוקה: על כפפה שאינה יכולה לתלות. שאין דם בה מכתפה ונופל בפניה אין תולה: ואין אומרים צידה נעלו. מנכה שצכתה והיהאחז לפניה: עבד דמארמי. תתא אוחז מקום ודם נוטף עליו: על קשרי אצבעותיה. היינו גב היד. והא גב היד אפילו בשעת דליקה לא נגעה מ"ט טמאה: לאו משום דאמרין גב דקא בידך ידא ונגעה. יד שדדקה על גב צדירתה: עד היכא. קרוי פנים מעושי השוק ולא אמרינן דלדין נינו: עד מקום חבק. ספק וכמדומה לי שהוא קפץ היך והשוק שקורין ירי"ט וקאמר עד מקום שהוא מתחיל קרוי פנים וחבק היא מתימת הגידין שחזקין היך והשוק יחד סמוך לאותו קפץ כמו (שם דף סד.) את הקילקי ואת החבק: כשיה לרעה צעגול כלמדי: משו. מי מספקין דם הנדה או לאו: כרעוה לאורך היך דהיינו אורחיה כשנופל ושמת נעשה כרעוה: צמשיטא. עם המכסת דשמשון (שפוסט עו) מתרגמינן עם משמיתא. שהיתה מסכת טווי לאריג ומנא דם על השתי: טיוול ופסי. כדך שעתה עד כעשוי שהלכה ושנה אי מתרמי שטווי המוסך שקורין אורדי"ר צא זין רגליה כנגד אותו מקום טמאה: והפניא אין שוין צטורות. גני מתעטף בטליתו וטהרות וטמאות נלדו צפ"ק (לעיל דף ה:) ספק נגע ספק לא נגע טהור ואם אי אפשר אלא"כ נגע טמא רבן שמתנו צן גמליאל אומר אע"פ דלא אפשר לא מטמינן ליה אלא אומרים לו שנה ואי לא נגע מטהרינן ליה אמרו לו אין שוין צטורות דאף על גב דהשתא לא מיתרמי דלמא מעיקרא לא היה הכי: די אמרינן אין שוין קולא. כגון שהיה דא"כ לו אלא"כ נגע ואכן ינקו וימלא ליה שנה להקל אצל הכא חומרא הוא דמסתמא טהורה דהא לא על צטורה ולא על חלוקה אשתכח והאי דלמא תחיל ותימי ואי מתרמי מטמינן לה חומרא היא: דבר זה. הימה פושטתו ומתכסה בו צלילה כו': חלוקה של קצרה. צרשומה ועוד יש לומר דהתם קאמר שאם יראה להוציא יציא ראייה אצל הכא לא תתמיצ האחרונה לכבוסו: מאי